

Η ομιλία στο διαδίκτυο:

www.bundespraesident.de

**Ομιλία
του Προέδρου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας
κυρίου Φρανκ-Βάλτερ Στάινμαϊερ
κατά το επίσημο δείπνο
με αφορμή την επίσημη επίσκεψή του στην Αθήνα/Ελλάδα
στις 11 Οκτωβρίου 2018**

Τι ωραία! Είμαι πάλι εδώ!

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητέ Προκόπη!

Σε ευχαριστώ θερμά για την ιδιαίτερος εγκάρδια υποδοχή που επιφυλάξατε Εσύ και η πατρίδα Σου σε εμένα, τη σύζυγό μου καθώς και σε ολόκληρη την αντιπροσωπεία μας– για άλλη μία φορά, θα ήθελα να προσθέσω. Διότι τα τελευταία χρόνια είχα την ευκαιρία να απολαύσω περισσότερες από μία φορές την ελληνική φιλοξενία. Αρκετές φορές ως Υπουργός Εξωτερικών και την τελευταία φορά ως Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, τον περασμένο χρόνο λίγο αφότου ανέλαβα τα καθήκοντά μου, όταν εγκαινιάσαμε μαζί, εδώ στην Αθήνα, την documenta. Κανονικά θα έπρεπε να ήμουν πια σε θέση να εκφωνώ την ομιλία μου στα ελληνικά. Το λεξιλόγιό μου, όμως, εξαντλήθηκε. Θα προσπαθήσω σε κάθε επίσκεψη να λέω μια ακόμη πρόταση στα Ελληνικά!

Το γεγονός ότι επισκέπτομαι για δεύτερη φορά την Ελλάδα ως Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, αποτελεί έκφραση της ιδιαίτερης σχέσης των δύο χωρών μας. Δείχνει πόσο κοντά αισθανόμαστε εμείς οι Γερμανοί τους Έλληνες.

Να τονιστεί αυτό ειδικά τώρα, σε αυτή τη συγκυρία, είναι σημαντικό για μένα!

- Τώρα, που η Ελλάδα εξακολουθεί ημέρα με την ημέρα να δέχεται μεγάλες επιβαρύνσεις από την προσφυγική και μεταναστευτική κρίση στα εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τώρα, που επιδεικνύει συμπόνια και αλληλεγγύη στους ανθρώπους που φτάνουν εδώ, ενώ η ίδια πολλές φορές αισθάνεται ότι η αλληλεγγύη των ευρωπαίων εταίρων της δεν είναι πάντοτε δεδομένη.
- Τώρα, που η Ελλάδα, ως εποικοδομητικός εταίρος στα Βαλκάνια, προσπαθεί να διευθετήσει μακροχρόνιες διαφορές τείνοντας χείρα φιλίας. Η συμφωνία για το ονοματολογικό της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας αποτελεί ένα τολμηρό και σημαντικό βήμα για προσέγγιση. Αποδεικνύει ότι η βούληση και το όραμα, η τόλμη και η πίστη μπορούν να παραμερίσουν ακόμη και τη μακροχρόνια καχυποψία δημιουργώντας συνθήκες συνεννόησης. Γνωρίζω ότι και για τις δύο πλευρές αυτό δεν είναι ένα απλό ζήτημα. Όμως θα ήθελα να σας ενθαρρύνω, να συνεχίσετε αυτή την πορεία.
- Προ πάντων θέλω να επισημάνω την εγγύτητα: ειδικά τώρα, που το τέλος του προγράμματος του ΕΜΣ σηματοδοτεί για την Ελλάδα ένα ορόσημο. Τα προηγούμενα χρόνια ο λαός υπέμεινε πολλά βάρη και προκλήσεις, απαιτήθηκαν μεγάλες θυσίες από πολλούς, από ορισμένους δε, ακόμα περισσότερες. Αφήνοντας πίσω ορισμένες παθογένειες του παρελθόντος, η χώρα σας ακολούθησε μία σκληρή μεταρρυθμιστική πορεία. Και ναι, ακόμη και σήμερα οι συνέπειες της ευρωκρίσης επιβαρύνουν σε μεγάλο βαθμό τον κόσμο. Σας διαβεβαιώνω ότι αυτό το αντιλαμβανόμαστε και το αναγνωρίζουμε! Σας διαβεβαιώνω ότι, ανεξαρτήτως ορισμένων χαιρέκακων δημοσιευμάτων του παρελθόντος, ο κόσμος στη Γερμανία παρακολουθεί με μεγάλη συμπάθεια τις θυσίες που έχετε κάνει και που συνεχίζετε να κάνετε. Ελπίζουμε κι εμείς μαζί με εσάς, ότι οι μεταρρυθμίσεις των τελευταίων ετών θα αρχίσουν να αποδίδουν καρπούς. Είμαι βέβαιος ότι θα συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, ότι θα προσελκύσουν επενδύσεις και ότι αυτό σύντομα θα αρχίσει να γίνεται αισθητό και στον κόσμο. Η Γερμανία, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω γι' αυτό, θα συνεχίσει να στέκεται στο πλευρό της Ελλάδας ως μέλος της Ευρωζώνης.

Δεν θα ήθελα όμως και να αποκρύψω, ότι τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης η ελληνογερμανική φιλία δοκιμάστηκε. Ενδεχομένως δεν αισθανθήκατε από την Γερμανία πάντοτε την υποστήριξη που επιθυμούσατε. Πιθανότατα δεν βρίσκαμε πάντοτε τις κατάλληλες λέξεις, για να σας δείξουμε την αλληλεγγύη μας. Παλιές προκαταλήψεις, ακόμη και ελληνικές απέναντι στη Γερμανία, έδωσαν το στίγμα τους σε έντονες συζητήσεις. Κλισέ, υποτίθεται ξεπερασμένα, αναβίωσαν – και στις δύο χώρες. Γερμανοί στην Ελλάδα και πολίτες ελληνικής καταγωγής στη Γερμανία, αίφνης αισθάνθηκαν την αμφιβολία, πως οι μέχρι πρότινος γνώριμοι και οικείοι, τους παρατηρούσαν ξαφνικά με ένα νέο βλέμμα γεμάτο σκεπτικισμό.

Αυτό επιβάρυνε τις σχέσεις μας, κυρίως διότι στην πραγματικότητα αισθανόμαστε πόσο στενά συνδεδεμένοι είμαστε. Πρόκειται για έναν στενό δεσμό -εύκολα βέβαια το λέει κανείς, όταν είναι επισκέπτης σε μία γείτονα χώρα- αλλά αυτό ισχύει για εμάς πράγματι σε μεγάλο βαθμό: όχι μόνο σε πολιτιστικό επίπεδο -απόδειξη αυτού στάθηκε και με το παραπάνω η documenta- αλλά και πέρα από αυτό. Οι ιστορικοί, πολιτικοί και οικονομικοί δεσμοί μεταξύ των χωρών έχουν τις ρίζες τους στο πολύ μακρινό παρελθόν, η φιλία μας, ωστόσο, βασίζεται κυρίως στο πλήθος των διαπροσωπικών μας σχέσεων. Περισσότεροι από 350.000 πολίτες ελληνικής καταγωγής ζουν στη Γερμανία! Κι εσείς ξέρετε από προσωπική εμπειρία σίγουρα καλύτερα, για πόσους γερμανούς τουρίστες ο ελληνικός πολιτισμός, οι ακρογιαλιές και η θάλασσα αποτελούν κάθε χρόνο πόλο έλξης. Εφέτος αγγίζουν τα τέσσερα εκατομμύρια! Η Ελλάδα αποτελεί εδώ και καιρό σε συναισθηματικό επίπεδο μια δεύτερη πατρίδα για πολλούς Γερμανούς.

Και ακριβώς αυτοί οι προσωπικοί δεσμοί είναι σημαντικοί για τις χώρες μας, ιδιαιτέρως, όμως, και για το μέλλον της Ευρώπης. Οι άνθρωποι που γνωρίζουν, εκτιμούν και κατανοούν αλλήλους, αλληλοϋποστηρίζονται κιόλας. Και σήμερα χρειαζόμαστε την αλληλοϋποστήριξη πιο επιτακτικά παρά ποτέ. Οφείλουμε να μη χάσουμε χρόνο. Η Ευρώπη, η ΕΕ είναι σήμερα πιο απαραίτητες απ' ότι στο παρελθόν. Διότι μαζί βρισκόμαστε αντιμέτωποι με τις μεγάλες προκλήσεις της εποχής μας. Το προσφυγικό, η κλιματική αλλαγή, οι κρίσεις στις γειτονικές χώρες της Ευρώπης, αλλά και οι οικονομικές κρίσεις στους κόλπους της Ένωσης δεν σταματούν στα εκάστοτε εθνικά σύνορα. Κανένα από τα παραπάνω δεν μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε μόνοι μας, χωρίς εταίρο. Ιδιαίτερα σε μία εποχή, όπου

ακούγονται στεντόρειες φωνές με απλουστευμένες λύσεις για δύσκολα ζητήματα. Μια εποχή στην οποία τονίζονται αυτά που χωρίζουν τους λαούς και τα κοινά υποτιμώνται. Αυτήν την εποχή οφείλουμε να καθιστούμε καθημερινά σαφές, ότι μόνο μαζί και στη βάση των κοινών πεποιθήσεων και της καλώς εννοούμενης αλληλεγγύης, είμαστε σε θέση να διαμορφώσουμε το μέλλον μας με τρόπο βιώσιμο και δίκαιο. Η ΕΕ εκφράζει κι ενσαρκώνει όλα εκείνα που μας ενώνουν. Παραμένει η καλύτερη απάντηση σε εθνικούς εγωισμούς, στην πόλωση, στον αποκλεισμό και στον διχασμό.

Έχω την εντύπωση ότι η Ελλάδα και η Γερμανία έχουν πάρει πολύ σοβαρά το ζήτημα αυτό. Σε τούτα τα δύσκολα χρόνια δεν διακόψαμε τις σχέσεις μας, αλλά τις εμβαθύναμε με ένα συγκεκριμένο σχέδιο δράσης και μέσω αυτού δεθήκαμε περισσότερο μεταξύ μας. Όχι μόνο σε πολιτικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα με τις διαβουλεύσεις σε επίπεδο υφυπουργών, οι οποίες οδηγούν σε στενότερη συνεργασία σε πολλούς τομείς που αφορούν και στις δύο χώρες μας. Αλλά κυρίως σε προσωπικό επίπεδο μέσω της εμβάθυνσης των προσωπικών δεσμών. Χαίρομαι ιδιαίτερα που η ιδέα ενός Ελληνογερμανικού Ιδρύματος για τη Νεολαία, η οποία κυοφορήθηκε πριν από τέσσερα χρόνια, στέφθηκε με επιτυχία και πήρε σάρκα και οστά. Έτσι δημιουργούμε ένα σταθερό πλαίσιο για πολλές επικείμενες συναντήσεις μεταξύ των νέων των χωρών μας. Δίνουμε τη δυνατότητα για περισσότερη προσωπική ανταλλαγή απόψεων και με τον τρόπο αυτόν, ισχυροποιούμε τα κοινά μας θεμέλια. Βοηθούμε στη σύναψη δεσμών, οι οποίοι δεν φέρνουν μόνο κοντά τους ανθρώπους μεμονωμένα, αλλά μαζί με αυτούς και τις δύο χώρες μας. Δεσμούς που δημιουργούν κλίμα εμπιστοσύνης και έτσι δίνουν ζωή σε αυτό που μας ενώνει για τις επόμενες γενιές.

Επίσης δείχνουμε ότι μαζί ξεπερνάμε τις κρίσεις και διαμορφώνουμε μία καινούργια εμπιστοσύνη. Και δεν είναι καθόλου αυτονόητο το γεγονός ότι ειδικά εμείς, Έλληνες και Γερμανοί, μπορούμε να καταφέρουμε τα προαναφερθέντα μαζί, εάν αναλογιστούμε την επώδυνη ιστορία μας, όπως την αναλογίστηκα κι εγώ σήμερα το πρωί στο Χαϊδάρι. Για τον λόγο αυτόν είμαι προσωπικά, αλλά και στο όνομα της χώρας μου, ιδιαίτερα ευγνώμων.

Με την επίσκεψή μου αυτή δεν θέλω, όμως, να τιμήσω μόνο τη φιλία των χωρών μας, τη βαθιά ριζωμένη φιλία μεταξύ Ελλήνων και Γερμανών. Είναι και η φιλία, την οποία μου έχεις προσφέρει Εσύ, αγαπητέ Προκόπη, και η οποία με φέρνει και πάλι στην Ελλάδα. Είναι ωραίο να Σε συναντώ και πάλι στην Ελλάδα έπειτα από την Συνάντηση Αρχηγών Κρατών του Arraiolos Group το Σεπτέμβριο στη Ρίγα. Από την ανάληψη του αξιώματός μου έχουμε συναντηθεί και συνομιλήσει τηλεφωνικά πολλές φορές. Ήσουν ένας από τους πρώτους Προέδρους, ο οποίος με επισκέφθηκε στο Ανάκτορο Bellevue στο Βερολίνο, λίγο μετά την επίσκεψη μου εδώ στην Αθήνα.

Γνωριζόμαστε εδώ και πολλά χρόνια και μοιραζόμαστε το δίχως άλλο κοινά βιώματα: Είμαστε και οι δύο νομικοί, και κάτι που μας συνδέει ακόμη περισσότερο είναι το γεγονός ότι είμαστε και οι δύο παντρεμένοι με γυναίκες νομικούς... Εσύ μάλιστα συνέχισες την ακαδημαϊκή Σου καριέρα στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και έγινες Τακτικός Καθηγητής Διοικητικού Δικαίου. Αλλά κι εγώ μπορώ από σήμερα, εδώ και μια ώρα για την ακρίβεια, να αποκαλούμαι με υπερηφάνεια Επίτιμος Διδάκτορας της ίδιας Νομικής Σχολής. Και οι δυο μας, ωστόσο, δεν αρκεστήκαμε στην ενασχόλησή μας με τη νομική, αλλά επιλέξαμε τον δρόμο της πολιτικής. Εσύ αρχικά θέτοντας τον εαυτό Σου στις υπηρεσίες πολλών προκατόχων σου και του κόμματός Σου. Στη συνέχεια ως Υπουργός Εσωτερικών και από το 2015 ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας. Εκτιμώ τον τρόπο που υπηρετείς το αξίωμα Σου ως ένας ευφυέστατος και πολύτιμος συνομιλητής, ένας παθιασμένος Ευρωπαίος, ο οποίος, ακόμα και στους δύσκολους καιρούς για την Ελλάδα, πάλευε διαρκώς για αυτήν την Ευρώπη. Ίσως επειδή γνωρίζεις και βιώσες προσωπικά, ότι δεν είναι καθόλου αυτονόητο να ζούμε σε αυτήν την κοινότητα με ειρήνη και δημοκρατία. Κι εσύ ο ίδιος εξορίστηκες κατά την στρατιωτική δικτατορία στην Ελλάδα. Και λίγο μετά την επιστροφή σου από το Παρίσι, η Ελλάδα κατέθεσε αίτημα ένταξης της στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Πέραν τούτου, Σε θεωρώ έναν αξιόπιστο και πιστό φίλο. Αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή που προσκαλείς τόσο εμένα, όσο και την αντιπροσωπεία μου αύριο «στο σπίτι Σου», στην ιδιαίτερη πατρίδα Σου, την Καλαμάτα.

Κυρίες και κύριοι,

σας παρακαλώ να υψώσετε μαζί μου το ποτήρι σας στην υγεία και ευημερία του Προέδρου, κυρίου Παυλόπουλου και της συζύγου του, του ελληνικού λαού, της φιλίας μεταξύ των χωρών μας, αλλά για το γεγονός ότι παραμένουμε ενωμένοι για ένα καλό μέλλον σε μία ελεύθερη, αλληλέγγυα και δυνατή Ευρώπη.